28.02. 6 клас укр.мова Добровольська В.Е.

Дистанційна робота

Написання разом порядкових числівників з

Мета:поглибити знання про числівник, як про частину мови, вчити учнів правильно вживати числівники для позначення дат, часу; з ‘ясувати правопис складних числівників, що закінчуються на –тисячний, - мільйонний, - мільярдний, сприяти виробленню в учнів навичок вживання числівників в усному і писемному мовленні, розбору числівника як частини мови, збагачувати словниковий запас учнів, виховувати в учнів любов до рідного слова, до рідного краю-**тисячний**

Дати відповіді на питання:

- **Що називається числівником?**
- **На які групи за значенням поділяються числівники?**
- **На які групи за будовою поділяються числівники?**
- **Як вони пишуться? Навести приклади числівників за будовою.**

Вправа 1. Вибірково-розподільна робота

Виписати числівники, розподіливши їх за трьома колонками: а) прості числівники; б) складні; в) складені.

Пояснити їх правопис.

- 1) Один усю роботу робить, другий господаря молоком поїть, третій хату стереже.
- 2) У двох матерів по п’ять синів, і всім одне ім’я.
- 3) Дванадцять братів один за одним ходять, один одного не обходять.
- 4) Виходило дванадцять молодців, випускало п’ятдесят два соколи та триста шістдесят п’ять лебедів.
- 5) Сто один брат — усі в один ряд зв’язані стоять.
- 6) У тридцяти двох воїнів один командир (Нар. творчість).

Запам'ятаймо!

Складні порядкові числівники, що закінчуються на ***-сотий, -тисячний, -мільйонний*** тощо, пишуться разом.

463 Запишіть слова, зашифровані в схемі. Поясніть правопис.

мільярдний

тисячний **двох трьох п'яти** сотий

мільйонний

поверховий

складовий **дво три** барвний

кутник

Це цікаво!

Число **чотири** живе в багатьох складних словах, зокрема математичних термінах **чотирикутник, чотиригранник**. А його латинський відповідник живе у **квартирі**, у сусідньому **кварталі**, грає у **квартеті**, п'є воду з **кварти** і не любить **квадратів**.

Вправа 2.Пояснювальне письмо

Записати та пояснити утворення та правопис складних порядкових числівників.

- 200,
- 500,
- 125000,
- 90000,
- 275000000.

Перевір себе!

- Двохсотий,
- п’ятисотий,
- стодвадцятип’ятитисячний,
- дев’яностотисячний,
- двохсотсімдесятип‘ятимільярдний.

30 букв

Дихлордифенілтрихлорметилметан” (назва хімікату, що використовується для боротьби зі шкідниками). Це слово містить 30 букв!

Цікаво, що за даними Книги рекордів України, найдовше слово української мови містить 31 літеру – “рентгеноелектрокардіографічного”.

Увага!

Слід розрізняти порядкові числівники і прикметники із числовим значенням. Якщо слово складається з двох числівників, то це складний числівник (шестисотий, двохтисячний, стомільйонний), якщо — з числівника та іменника, то це складне слово із числовим значенням (трьохелементний, стовідсотковий, чотирикутник, двохкілограмовий).

Вправа 3. Розподільний диктант

Розподілити слова у дві колонки: числівники і прикметники з числовим значенням.

П’ятнадцятий, п’ятиповерховий, двохсотий, п’ятитисячний, восьмирічний, тризначне, восьмидесятий, семиденний, двоскладне, чотиримісячний, тризубий, шестимільйонний.

Вправа 4. Утворити складні слова, частиною яких є числівник. Пояснити їх правопис.

20 днів, 90 кілограмів, 30 діб, 200 квартир, 40 хвилин, 70 мільярдів, 80 тонн, 500 кілометрів, 50 років, 60 метрів, 5 тисяч.

З утвореними словами скласти словосполучення (усно).

Розгадай ребус

Пі 2 л	100 янка
Мі 100	Г 1 а
Смор 1 а	Ві 3 на
Під 3 мати	Ак 3 са

ПОСЛІДОВНІСТЬ РОЗБОРУ ЧИСЛІВНИКА

- 1 Числівник, його загальне значення. На яке питання відповідає.
- 2. Початкова форма *(називний відмінок).*
- *3.* Група за значенням і граматичними ознаками *(кількісний чи порядковий).*
- 4. Розряд за значенням *(для кількісних числівників).*
- 5. Рід, число, відмінок *(якщо властиві).*
- 6. Який за будовою *(простий, складний, складений).*
- 7. Синтаксична роль.

Зрадливий приятель страшніший від ***ста*** ворогів *(Народна творчість).*

ЗРАЗОК УСНОГО РОЗБОРУ ЧИСЛІВНИКА ЯК ЧАСТИНИ МОВИ

- *Ста — числівник, означає кількість, відповідає на питання скількох? Початкова форма — сто. Кількісний. Ціле число. Ужитий у родовому відмінку. Простий. У реченні є додатком (разом з іменником).*

ЗРАЗОК ПИСЬМОВОГО РОЗБОРУ ЧИСЛІВНИКА

- *Ста – числ.; скількох?;п.ф.-сто; кільк.; власне кількісний; Р.в.; простий; додаток.*

Ужиті в реченнях числівники розберіть як частину мови.

ЗРАЗОК ПИСЬМОВОГО РОЗБОРУ ЧИСЛІВНИКА

Сто – числ.; скількох?;п.ф.-сто; кільк.; власне кількісний; Р.в.; простий; додаток.

1. Вродлива сусідка несла на коромислі двоє відер води.

2. Цей п’ятий полк тут сьомий день. Вперед не йде й назад не йде.

3. Цього літа старі лелеки вирощували п’ятьох лелечат.

4. Не менше як дев’яносто відсотків інформації про навколишній світ доносять очі.

Домашнє завдання

Виконати морфологічний розбір числівників.

- Нині до складу ООН входять понад ***сто шістдесят*** держав.
- Льодовий панцир Антарктиди містить ***сім десятих*** світового запасу прісної води.